

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2019. október 9.*

„Előzetes döntéshozatal – Sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás – Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés – Európai elfogatóparancs – 2002/584/IB kerethatározat – Az 1. cikk (1) bekezdése – Az »európai elfogatóparancs« fogalma – Az érvényesség minimális követelményei – A 6. cikk (1) bekezdése – A »kibocsátó igazságügyi hatóság« fogalma – Valamely tagállam ügyészége által kibocsátott európai elfogatóparancs – Jogállás – A végrehajtó hatalom valamely szervével szembeni alárendeltségi viszony fennállása – Az igazságügyi miniszter egyedi utasítási jogköre – Az európai elfogatóparancs továbbítása előtt annak bíróság általi jóváhagyása”

A C-489/19. PPU. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Kammergericht Berlin (berlini regionális felsőbíróság, Németország) a Bírósághoz 2019. június 26-án érkezett, ugyanazon a napon hozott határozatával terjesztett elő az

NJ

ellen kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló,

a **Generalstaatsanwaltschaft Berlin**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök (előadó), P. G. Xuereb, T. von Danwitz, C. Vajda és A. Kumin bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: D. Dittert egységvezető,

tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság 2019. június 26-i, a Bírósághoz ugyanaznap érkezett kérelmére, miszerint az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság eljárási szabályzata 107. cikkének megfelelően sürgősségi eljárásban bírálják el,

tekintettel a második tanács e kérelemnek helyt adó 2019. július 15-i határozatára,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. szeptember 3-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a német kormány képviseletében M. Hellmann, J. Möller és A. Berg, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

- a spanyol kormány képviselőjében L. Aguilera Ruiz, meghatalmazotti minőségben,
 - az osztrák kormány képviselőjében J. Schmoll és J. Herrnfeld, meghatalmazotti minőségben,
 - az Európai Bizottság képviselőjében S. Grünheid, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2019. szeptember 17-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.; a továbbiakban: 2002/584 kerethatározat) 6. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az NJ ellen a Staatsanwaltschaft Wien (bécsi ügyészség, Ausztria) által 2019. május 16-án kibocsátott, és a Landesgericht Wien (bécsi regionális bíróság, Ausztria) által 2019. május 20-án jóváhagyott európai elfogatóparancs Németországban történő végrehajtása keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2002/584 kerethatározat (5) preambulumbekkezdése a következőképpen szól:
„Az Uniónak abból a kitűzött céljából, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségévé váljon, következik a tagállamok közötti kiadatás eltörlése és annak az igazságügyi hatóságok közötti átadási rendszerrel való felváltása. Emellett az elítéltek vagy gyanúsítottak – büntetőítélet végrehajtása vagy büntetőeljárás lefolytatása céljából történő – átadásának új, egyszerűsített rendszerének bevezetése lehetővé teszi a jelenlegi kiadatási eljárások bonyolultságának és a jelenlegi kiadatási eljárásokban rejlő késlekedés kockázatának a megszüntetését is. A tagállamok között mindeddig irányadó hagyományos együttműködési kapcsolatokat a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségében a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok szabad mozgásán nyugvó rendszernek kell felváltania mind az ítélethozatal előtti, mind az azt követő szakaszban.”
- 4 A 2002/584 kerethatározat „Az európai elfogatóparancs meghatározása és végrehajtásának kötelezettsége” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:
„(1) Az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja.
(2) A tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.
(3) E kerethatározat nem érinti az [EUSZ] 6. [cikkben] biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét.”

- 5 A 2002/584 kerethatározatnak „Az illetékes igazságügyi hatóságok meghatározása” című 6. cikke értelmében:

„(1) Kibocsátó igazságügyi hatóság a kibocsátó tagállamnak az az igazságügyi hatósága, amely ezen állam joga szerint az európai elfogatóparancs kibocsátására illetékes.

(2) Végrehajtó igazságügyi hatóság a végrehajtó tagállamnak az az igazságügyi hatósága, amely ezen állam joga szerint az európai elfogatóparancs végrehajtására illetékes.

(3) A tagállamok mindegyike tájékoztatja a Tanács Főtitkárságát a joga szerinti illetékes igazságügyi hatóságról.”

- 6 Az említett kerethatározat 2. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Európai elfogatóparancs olyan cselekmények esetén bocsátható ki, amelyeknél a kibocsátó tagállam joga szerint a büntetési tétel felső határa legalább tizenkét havi szabadságvesztés vagy szabadságelvonással járó intézkedés, illetve ha a szabadságvesztést kiszabó ítéletet vagy a szabadságelvonással járó intézkedést már meghozták, ennek időtartama legalább négy hónap.”

- 7 A 2002/584 kerethatározatnak „Az európai elfogatóparancs tartalma és formája” című 8. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„Az európai elfogatóparancs a mellékletben szereplő formanyomtatványnak megfelelően az alábbi információkat tartalmazza:

[...]

c) annak tanúsítása, hogy az 1. és 2. cikk szerinti végrehajtható ítélet, elfogatóparancs vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat áll rendelkezésre;

[...]”

Az osztrák jog

- 8 A Staatsanwaltschaftsgesetz (az ügyészségről szóló törvény) 2. §-ának (1) bekezdése értelmében:

„A büntetőügyekben eljáró valamennyi Landesgericht (regionális bíróság) székhelyén ügyészség, valamennyi Oberlandesgericht (regionális felsőbíróság) székhelyén főügyészség és az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) mellett a legfőbb ügyész működik. Az ügyészségek a főügyészségeknek, és ezek, valamint a legfőbb ügyész közvetlenül a szövetségi igazságügyi miniszternek vannak alárendelve, és a felettes szerv utasításai kötik őket.”

- 9 A Gesetz über die Justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen mit den Mitgliedstaaten der Europäischen Union (a büntetőügyekben az Európai Unió tagállamaival folytatott igazságügyi együttműködésről szóló törvény, a továbbiakban: büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésről szóló törvény) 29. §-a (1) bekezdésnek első mondata így rendelkezik:

„Az ügyészség – bíróság által jóváhagyott európai elfogatóparanccsal – elrendeli az elfogást, és adott esetben [...] kezdeményezi a keresett személyre vonatkozó figyelmeztető jelzésnek a Schengeni Információs Rendszerbe történő bevitelét [...]”

- 10 A Strafprozessordnung (a büntetőeljárásról szóló törvény) 5. §-ának (1) és (2) bekezdése kimondja:

„(1) A bünyügyi rendőrség, az ügyész és a bíróság a jogköreik gyakorlása és a bizonyítás során csak akkor avatkozhat be személyek jogaiba, ha ezt törvény kifejezetten előírja, és ez a feladataik teljesítéséhez szükséges. E jogok ezáltal előidézett bármely sérelmének megfelelő arányban kell állnia a bűncselekmény súlyával, a gyanú fokával és az elérni kívánt eredménnyel.

(2) Több célravezető vizsgálati cselekmény és kényszerintézkedés közül a bünyügyi rendőrségnek, az ügyésznek és a bíróságnak azokat kell fogantatosítania, amelyek az érintettek jogait legkevésbé sértik. A törvény által biztosított jogköröket az eljárás bármely szakaszában olyan módon kell gyakorolni, amely kerüli a szükségtelen feltűnést, tekintettel van az érintett személyek méltóságára, és tiszteletben tartja azok jogait és védendő érdekeit.”

- 11 A büntetőeljárásról szóló törvény 87. §-ának (1) bekezdése szerint a bírósági jóváhagyás jogorvoslati kérelemmel megtámadható.

- 12 A büntetőeljárásról szóló törvény 105. §-a kimondja:

„(1) A bíróság dönt az előzetes letartóztatás elrendelése és meghosszabbítása, valamint meghatározott más kényszerintézkedések jóváhagyása iránti kérelmekről. Az általa jóváhagyott intézkedések végrehajtására (a 101. § (3) bekezdése) a bíróság határidőt állapít meg, amelynek eredménytelen lejárta után a jóváhagyás hatályát veszti. Figyelmeztető jelzés elfogás céljából történő, a 169. § szerinti elrendelése esetén a figyelmeztető jelzés érvényességi ideje nem számít bele a határidőbe, az ügyésznek azonban legalább évente egyszer meg kell vizsgálnia, hogy fennállnak-e még az elfogás feltételei.

(2) Amennyiben ez az (1) bekezdés szerinti kérelemről való döntéshez jogi vagy ténybeli okokból szükséges, a bíróság a bünyügyi rendőrség általi további vizsgálatokat rendelhet el, vagy hivatalból további vizsgálatokat végezhet. Az ügyészségtől és a bünyügyi rendőrségtől tájékoztatást kérhet az iratokban szereplő tényekről, és kérheti a jóváhagyott intézkedés és a további vizsgálatok lefolytatásáról szóló jelentés megküldését. Az előzetes letartóztatás elrendelését követően a bíróság úgy rendelkezhet, hogy az 52. § (2) bekezdésének 2. és 3. pontjában megjelölt iratok másolatát ezt követően is küldjék meg részére.”

- 13 A büntetőeljárásról szóló törvény 171. §-ának (1) bekezdése értelmében, amely rendelkezés a nyomozás tájékoztatási szakaszában alkalmazandó, az ügyész a bíróság általi jóváhagyást követően rendeli el az elfogást.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 14 A bécsi ügyész büntetőeljárást indított NJ-vel szemben négy cselekmény miatt, amelyeket a kérdést előterjesztő bíróság üzletszerűen elkövetett lopásnak minősít, és amelyek esetében „a büntetési tétel felső határa” a kibocsátó tagállamban a kérdést előterjesztő bíróság szerint a 2002/584 kerethatározat 2. cikkének (2) bekezdése értelmében vett, „legalább háromévi szabadságvesztés”. E bíróság szerint az NJ terhére rótt más cselekmények, úgymint kényszerítés esetén a büntetési tétel felső határa a kibocsátó tagállamban és a megkeresett tagállamban is legalább tizenkét hónap szabadságvesztés.
- 15 Az említett cselekmények miatti büntetőeljárás lefolytatása érdekében a bécsi ügyész 2019. május 16-án NJ ellen európai elfogatóparancsot bocsátott ki, amelyet a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésről szóló törvény 29. §-a (1) bekezdése első mondatának megfelelően a Landesgericht Wien (bécsi regionális bíróság) 2019. május 20-án jóváhagyott.

- 16 NJ a Németországban vele szemben lopás miatt indult büntetőeljárás keretében 2019. május 14. óta előzetes letartóztatásban van Berlinben (Németország). A kérdést előterjesztő bíróság szerint NJ a 2019. május 24-én tartott kihallgatásán az egyszerűsített kiadatást elutasította.
- 17 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az osztrák ügyészség alá van rendelve a végrehajtó hatalom, azaz a jelen esetben a szövetségi igazságügyi miniszter által kibocsátott egyedi rendelkezéseknek, illetve utasításoknak. Ennélfogva felmerül benne a kérdés azzal kapcsolatban, hogy az európai elfogatóparancs Ausztriában való kibocsátására irányuló eljárás összeegyeztethető-e a 2019. május 27-i OG és PI ítéletből (lübecki és zwickau-i ügyészség) (C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456) eredő követelményekkel. Közelebbről e bíróságnak kétségei vannak a bécsi ügyészség „igazságügyi hatóság” minőségét illetően.
- 18 A kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza azonban, hogy az említett ítélet alapjául szolgáló tényállástól eltérően az osztrák ügyészség nem önállóan bocsátja ki az európai elfogatóparancsot, mivel a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésről szóló törvény 29. §-a előírja az ilyen elfogatóparancs bíróság általi jóváhagyását. A jóváhagyási eljárás magában foglalja az érintett európai elfogatóparancs jogszerűségének és arányosságának vizsgálatát, és bíróság előtt megtámadható. Ezen okokból a kérdést előterjesztő bíróság azon az állásponton van, hogy úgy tekinthető, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátásáról való döntéshozatal végeredményben az elfogatóparancs jóváhagyásával megbízott bíróság hatáskörébe tartozik.
- 19 Ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróság 2019. május 29-i végzésében az előző pontban kifejtett kétségek miatt csak NJ előzetes letartóztatásba vételét rendelte el e személy osztrák hatóságoknak való átadása érdekében.
- 20 E körülmények között a Kammergericht Berlin (berlini regionális felsőbíróság, Németország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Az ügyészség utasításoktól való függősége abban az esetben is akadályozza az európai elfogatóparancs általa történő érvényes kibocsátását, ha ez a döntés az európai elfogatóparancs végrehajtása előtt átfogó bírósági felülvizsgálatnak van alávetve?”

A sürgősségi eljárásról

- 21 A kérdést előterjesztő bíróság azt kérte, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság eljárási szabályzatának 107. cikkében előírt sürgősségi eljárásban bírálják el.
- 22 Kérelmének alátámasztása érdekében e bíróság arra hivatkozott, hogy NJ jelenleg egy Németországban vele szemben indult büntetőeljárás keretében előzetes letartóztatásban van (a továbbiakban: első előzetes letartóztatás). Az érintett személy osztrák hatóságoknak való átadása érdekében való előzetes letartóztatása csak akkor kezdődik, ha az első előzetes letartóztatás véget ért, és ezt követően a törvény értelmében nem haladhatja meg a két hónapot. E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság attól tart, hogy ha a Bíróság úgy határoz, hogy nem indítja meg a sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárást, NJ-t az előzetes döntéshozatali eljárás végét megelőzően szabadlábra kell helyezni, így e személy kivonhatja magát a vele szemben indított büntetőeljárások alól.
- 23 E tekintetben először is rá kell mutatni arra, hogy a jelen előzetes döntéshozatalra utalás a 2002/584 kerethatározat értelmezésére irányul, amely kerethatározat az EUM-Szerződés harmadik részének a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó V. címében említett területekhez tartozik. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem tehát elbírálható sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban.

- 24 Másodszor nem vitatott, hogy az előzetes döntéshozatalra utalás sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban való elbírálása iránti kérelem vizsgálatának időpontjában NJ olyan előzetes letartóztatásban volt, amelynek mindazonáltal bármikor vége lehetett. Ezenkívül, amint arra a kérdést előterjesztő bíróság rámutatott, NJ-t az első előzetes letartóztatás időtartamának lejártát követően továbbra is előzetes letartóztatásban tartanak legfeljebb két hónapig annak érdekében, hogy adott esetben átadják az osztrák hatóságoknak. Márpedig, mivel az érintett személy osztrák hatóságoknak való átadását célzó előzetes letartóztatás jogszerűsége a Bíróságnak az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adott válaszából függ, a Bíróság e határozata közvetlen hatással lehet NJ szabadságmegvonásának időtartamára.
- 25 E körülmények között az előadó bíró javaslatára, a főtanácsnok meghallgatását követően a Bíróság második tanácsa 2019. július 15-én úgy határozott, hogy helyt ad a kérdést előterjesztő bíróság azon kérelmének, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet sürgősségi eljárásban bírálják el.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 26 Kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdésében említett „európai elfogatóparancs” fogalmát úgy kell-e értelmezni, hogy e fogalom kiterjed a valamely tagállam olyan ügyészsége által kibocsátott európai elfogatóparancsra, amely ki van téve azon kockázatnak, hogy az elfogatóparancs kibocsátása során közvetlenül vagy közvetve alá van rendelve az igazságügyi miniszterhez hasonló végrehajtó hatalmi szerv által adott egyedi rendelkezéseknek, illetve utasításoknak, ezen elfogatóparancsban azonban, annak érdekében, hogy azt az említett ügyészség továbbíthassa, kötelező bírósági jóváhagyás tárgyát kell képeznie, amely bíróság ezen eljárás keretében felülvizsgálja az említett elfogatóparancs kibocsátásának feltételeit, valamint arányosságát.
- 27 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az európai elfogatóparancsban a 2002/584 kerethatározattal létrehozott rendszere a kölcsönös elismerés elvén alapul, amely maga is a tagállamok közötti kölcsönös, aziránt fennálló bizalmon alapul, hogy nemzeti jogrendjeik képesek az uniós szinten és különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában (a továbbiakban: Charta) elismert alapvető jogok tekintetében egyenértékű és tényleges védelmet nyújtani (2016. november 10-i Özçelik ítélet, C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 28 A 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdése úgy határozza meg az európai elfogatóparancs fogalmát, hogy az „egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonnással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja”. A kölcsönös elismerés elve e tekintetben azt feltételezi, hogy kizárólag az e rendelkezés értelmében vett európai elfogatóparancsot kell a 2002/584 kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően végrehajtani (2019. május 27-i OG és PI ítélet [lübecki és zwickaui ügyészség], C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 46. pont).
- 29 Ezen elv ugyanis azon az előfeltevésen alapul, amely szerint az érintett európai elfogatóparancsot azon minimumkövetelményekkel összhangban bocsátották ki, amelyekből az érvényessége függ, és amelyek között szerepelnek a 2002/584 kerethatározat 8. cikkében előírt követelmények, így többek között az, hogy elfogatóparancs vagy olyan más nemzeti bírósági határozat áll rendelkezésre, amelyhez az európai elfogatóparancs kapcsolódik (lásd ebben az értelemben: 2016. június 1-jei Bob-Dogi ítélet, C-241/15, EU:C:2016:385, 53. pont).
- 30 Így, amint az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, a 2002/584 kerethatározat értelmében vett „igazságügyi hatósági határozat” fogalma nem korlátozódik kizárólag a tagállami bírók vagy bíróságok által hozott határozatok megjelölésére, hanem azt úgy kell érteni, mint amely tágabb értelemben az e tagállam büntető igazságszolgáltatásában részt vevő hatóságok – úgymint az osztrák ügyészség – által

hozott határozatokat is jelenti, eltérően többek között a minisztériumoktól vagy rendőrségtől, amelyek a végrehajtó hatalomhoz tartoznak (lásd ebben az értelemben: 2019. május 27-i OG és PI ítélet [lübecki és zwickau-i ügyészség], C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 50. pont).

- 31 Ugyanakkor az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatoknak magukban kell foglalniuk a bírósági határozatokra jellemző garanciákat, többek között a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdésében említett alapvető jogokból eredő garanciákat.
- 32 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2002/584 kerethatározat célja a szuverén államok közötti hagyományos együttműködési rendszer felváltására szolgáló, közvetlenül az igazságügyi hatóságok közötti egyszerűsített átadási rendszer létrehozása, amely rendszer – a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térségben a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok szabad mozgásának biztosítása céljából – maga után vonja a politikai hatalom bevonását és értékelését (2019. május 27-i OG és PI ítélet [lübecki és zwickau-i ügyészség], C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 65. pont).
- 33 Ennek keretében, amikor az európai elfogatóparancs kibocsátása azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam büntetőeljárás lefolytatása végett a keresett személyt elfogja és átadja, e személy számára az eljárás kezdeti szakaszában már biztosítani kellett azon eljárási garanciákat és alapvető jogokat, amelyek védelmét a kibocsátó tagállam igazságügyi hatóságainak az alkalmazandó nemzeti jog alapján, többek között nemzeti elfogatóparancs kibocsátása céljából biztosítani kell (2019. május 27-i OG és PI ítélet [lübecki és zwickau-i ügyészség], C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 66. pont).
- 34 A Bíróság így megállapította, hogy az európai elfogatóparancs rendszere ily módon a keresett személyt megillető eljárási jogok és alapvető jogok kétszintű védelmét tartalmazza, mivel a nemzeti határozat – mint amilyen egy nemzeti elfogatóparancs – meghozatala során első szinten biztosított bírósági védelemhez hozzájárul az a bírósági védelem, amelyet az európai elfogatóparancs kibocsátása során második szinten kell biztosítani, amely elfogatóparancs kibocsátására adott esetben az említett nemzeti bírósági határozat meghozatalát követően rövid határidőn belül sor kerülhet (2019. május 27-i OG és PI ítélet [lübecki és zwickau-i ügyészség], C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 67. pont).
- 35 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy mivel az európai elfogatóparancs kibocsátása sértheti az érintett személynek a Charta 6. cikkében rögzített szabadsághoz való jogát, e védelem magában foglalja, hogy a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelményeknek megfelelő határozatot hozzanak, legalább az említett védelem egyik szintjén (2019. május 27-i OG és PI ítélet [lübecki és zwickau-i ügyészség], C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 68. pont).
- 36 E tekintetben rá kell mutatni először is arra, hogy e követelmények teljesítése lehetővé teszi a végrehajtó igazságügyi hatóság számára annak biztosítását, hogy a büntetőeljárás lefolytatása céljából európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozat bírósági felülvizsgálatnak alávetett nemzeti eljáráson alapul, és hogy a keresett személy számára biztosították a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdésében említett alapvető jogokból és alapvető jogelvekből eredő garanciákat (2019. május 27-i OG és PI ítélet [lübecki és zwickau-i ügyészség], C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 70. pont).
- 37 Másodszor az elfogatóparancs kibocsátásakor elvégzett felülvizsgálatnak magában kell foglalnia az elfogatóparancs kibocsátásához szükséges feltételek tiszteletben tartásának, valamint azon kérdésnek a vizsgálatát, hogy az egyes esetek sajátosságaira tekintettel az említett kibocsátás arányos-e (lásd ebben az értelemben: 2019. május 27-i OG és PI ítélet [lübecki és zwickau-i ügyészség], C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 71. pont).
- 38 Harmadszor e felülvizsgálatot objektív módon kell elvégezni, figyelembe véve minden terhelő és mentő körülményt, továbbá független módon, ami a jogállásra és a szervezetre vonatkozó olyan szabályok fennállását feltételezi, amelyek kizárják annak kockázatát, hogy az ilyen elfogatóparancs kibocsátására

vonatkozó határozat meghozatala külső, többek között a végrehajtó hatalomtól származó utasításoknak van alávetve (lásd ebben az értelemben: 2019. május 27-i OG és PI ítélet [lübecki és zwickau ügyészség], C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 73. és 74. pont).

- 39 A jelen ügyben a Bíróság rendelkezésére álló ügyiratokból kitűnik, hogy olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van, az osztrák jog előírja, hogy mind a nemzeti elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozat, mind pedig az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozat keretében az Osztrák Köztársaság ügyészsége az elfogást olyan elfogatóparancs útján rendeli el, amelyet a továbbítását megelőzően bíróságnak kell jóváhagynia, amely e tekintetben felülvizsgálja az elfogatóparancs kibocsátásának feltételeit és arányosságát. A jóváhagyó határozat bíróság előtt megtámadható.
- 40 Ezenkívül nem vitatott, hogy az európai elfogatóparancs jóváhagyásával megbízott bíróságok megfelelnek az objektivitás és a függetlenség követelményének. Az osztrák ügyészséget illetően azonban az ügyészségre vonatkozó törvény 2. §-ának (1) bekezdéséből kitűnik, hogy az ügyészségek közvetlenül a főügyészségeknek, ez utóbbiak pedig a szövetségi igazságügyi miniszternek vannak alárendelve, és a felettes szerv utasításai kötik őket. Márpedig, mivel a szükséges függetlenség megköveteli a jogállásra és a szervezetre vonatkozó olyan szabályok fennállását, melyek képesek biztosítani, hogy a kibocsátó igazságügyi hatóság az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozat meghozatala keretében ne legyen kitéve azon kockázatnak, hogy többek között a végrehajtó hatalomtól származó egyedi utasításnak van alávetve, nem lehet úgy tekinteni, hogy az osztrák ügyészség megfelel e követelménynek (lásd analógia útján: 2019. május 27-i OG és PI ítélet [lübecki és zwickau ügyészség], C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 74. és 84. pont).
- 41 Ennélfogva felmerül a kérdés, hogy e körülmények között úgy tekinthető-e, hogy az osztrák rendszernek megfelelően hozott, elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatok megfelelnek a jelen ítélet 38. pontjában hivatkozott, az e határozatok meghozatalakor elvégzett felülvizsgálat objektivitásával és függetlenségével kapcsolatos minimumkövetelményeknek, amelyekről az érvényességük függ.
- 42 Ebben az összefüggésben hangsúlyozni kell, hogy a „határozat” fogalma alatt a jogi aktus a végrehajtásakor megjelenő formájában értendő. Az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozat ugyanis ebben az időpontban és ebben a formában alkalmas arra, hogy a keresett személy szabadsághoz való jogát korlátozza.
- 43 A jelen ügyben először is a Bírósághoz benyújtott ügyiratokból kitűnik, hogy a büntetőeljárás törvény 171. §-ának (1) bekezdése, illetve a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésről szóló törvény 29. §-a (1) bekezdésének első mondata értelmében a nemzeti elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatnak és az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatnak a továbbítását megelőzően kötelezően bírósági jóváhagyás tárgyát kell képeznie. Így az ügyészség határozata jóváhagyásának hiányában az elfogatóparancs nem fejt ki joghatásokat, és nem továbbítható, amit a tárgyaláson az osztrák kormány is megerősített.
- 44 Továbbá az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a bíróság a jóváhagyási eljárás keretében az adott ügy sajátosságaira figyelemmel felülvizsgálja az érintett elfogatóparancs kibocsátásához szükséges feltételeket, valamint az elfogatóparancs arányosságát. E tekintetben az osztrák kormány az észrevételeiben, valamint a Bíróság előtti tárgyaláson kifejtette, hogy egyrészt a végrehajtó hatalomtól származó esetleges utasításokat írásban kell megfogalmazni, és azokat a büntetőügy aktájához kell csatolni, amit teljes egészében megküldenek a jóváhagyással megbízott bíró részére. Másrészt az arányosság e bíró által elvégzett vizsgálata a nemzeti elfogatóparancs jóváhagyása keretében kizárólag az elfogatóparancs által eredményezett szabadságelvonás hatásaira, az európai elfogatóparancs jóváhagyása keretében pedig az érintett személy jogainak olyan korlátozására terjed ki, amely meghaladja e személy szabadsághoz való jogának már megvizsgált korlátozásait. Az európai

elfogatóparancs jóváhagyásával megbízott bíróságnak ugyanis figyelembe kell vennie többek között azt, hogy az Osztrák Köztársaságon kívüli más tagállamban tartózkodó érintett személy elfogására és átadására irányuló eljárás milyen hatásokkal jár e személy társadalmi és családi kapcsolataira.

- 45 Végül a büntetőeljárási törvény 105. §-ának (2) bekezdéséből kitűnik, hogy az elfogatóparancs jóváhagyásával megbízott bíróságot nem kötik az ügyészség által lefolytatott nyomozás eredményei, és e bíróságnak nem kell az ezen ügyészség által adott tájékoztatásra és indokokra szorítkoznia. E tekintetben az osztrák kormány a Bíróság előtti tárgyaláson megerősítette, hogy az elfogatóparancs jóváhagyásával megbízott bíróság bármikor elrendelhet további vizsgálatokat, illetve azokat maga is elvégezheti.
- 46 Ennélfogva kitűnik, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátása az osztrák jog értelmében teljes egészében objektív és független bírósági felülvizsgálatnak van alávetve, amely bíróság e tekintetben teljeskörűen felülvizsgálja ezen elfogatóparancs kibocsátásának feltételeit és arányosságát. Az érintett elfogatóparancs csak a bíróság általi jóváhagyását követően fejt ki joghatásokat és továbbítható. Márpedig az ilyen felülvizsgálat, mivel arra szisztematikusan hivatalból kerül sor azt megelőzően, hogy az elfogatóparancs joghatásokat váltana ki, és azt továbbítanák, különbözik a 2019. május 27-i OG és PI ítélet (lübecki és zwickauai ügyészség) (C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456) 85–87. pontjában említett jogorvoslathoz való jogtól, amelyre csak utólag, az érintett személy kérelmére kerül sor.
- 47 Ezenkívül, amint arra a főtanácsnok az indítványának 73. pontjában lényegében rámutatott, a Bírósághoz benyújtott ügyiratokból kitűnik, hogy az európai elfogatóparancs jóváhagyásával megbízott bíróság a felülvizsgálatot függetlenül, valamint az adott esetben előzetesen adott bármilyen utasítás teljes ismeretében végzi, és e felülvizsgálatot követően az ügyészség határozatától független határozatot hoz, amely túlmutat e határozat jogszerűségének egyszerű megerősítésén.
- 48 E körülmények között úgy kell tekinteni, hogy az európai elfogatóparancsra vonatkozó határozat, amely formában azt továbbítják, megfelel a jelen ítélet 38. pontjában hivatkozott, az e határozat meghozatalakor elvégzett felülvizsgálat objektivitásával és függetlenségével kapcsolatos minimumkövetelményeknek.
- 49 A fenti megfontolásokra tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdésében említett „európai elfogatóparancs” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy e fogalom kiterjed a valamely tagállam ügyészsége által kibocsátott európai elfogatóparancsra, jóllehet ezen ügyészség ki van téve azon kockázatnak, hogy az elfogatóparancs kibocsátása során közvetlenül vagy közvetve alá van rendelve az igazságügyi miniszterhez hasonló végrehajtó hatalmi szerv által adott egyedi rendelkezéseknek, illetve utasításoknak, feltéve hogy az említett elfogatóparancs, annak érdekében, hogy azt az említett ügyészség továbbíthassa, kötelezően bírósági jóváhagyás tárgyát képezi, amely bíróság – hozzáférve a büntetőügy teljes aktájához, amelyhez csatolták a végrehajtó hatalmi szerv által adott esetleges egyedi rendelkezéseket, illetve utasításokat is – függetlenül és objektíven felülvizsgálja az említett elfogatóparancs kibocsátásának feltételeit, valamint arányosságát, ily módon olyan önálló határozatot hozva, amely révén ezen elfogatóparancs végleges formát ölt.

A költségekről

- 50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdésében említett „európai elfogatóparancs” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy e fogalom kiterjed a valamely tagállam ügyészsége által kibocsátott európai elfogatóparancsra, jóllehet ezen ügyészség ki van téve azon kockázatnak, hogy az elfogatóparancs kibocsátása során közvetlenül vagy közvetve alá van rendelve az igazságügyi miniszterhez hasonló végrehajtó hatalmi szerv által adott egyedi rendelkezéseknek, illetve utasításoknak, feltéve hogy az említett elfogatóparancs, annak érdekében, hogy azt az említett ügyészség továbbíthassa, kötelezően bírósági jóváhagyás tárgyát képezi, amely bíróság – hozzáférve a büntetőügy teljes aktájához, amelyhez csatolták a végrehajtó hatalmi szerv által adott esetleges egyedi rendelkezéseket, illetve utasításokat is – függetlenül és objektíven felülvizsgálja az említett elfogatóparancs kibocsátásának feltételeit, valamint arányosságát, így módon olyan önálló határozatot hozva, amely révén ezen elfogatóparancs végleges formát ölt.

Aláírások